

**Disputatio inauguralis medica exhibens casum viri colica laborantis /
[Anton Blommart].**

Contributors

Blommart, Anton, active 1681.
Franck von Franckenau, Georg, 1643-1704.
Universität Heidelberg.

Publication/Creation

Heidelbergae : Typis Samuelis Ammonii, [1681]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/bswufb9u>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISPUTATIO. INAUGVRALIS. MEDICA. 14
EXHIBENS. CASUM.

VIRI COLICA
LABORANTIS.

QUAM.
DECRETO. ET. AVCTORITATE.
AMPLISSIMAE. FACVLTATIS. MEDICAE.
IN. PERANTIQA. ATQVE. ILLVSTRISSIMA.
HEIDELBERGENSI.

PRÆSIDE.

VIRO. NOBILISSIMO. EXCELLENTISSIMO.
ATQVE. EXPERIENTISSIMO.

DN. GEORGIO. FRANCO.

MED. ET. PHIL. DOCTORE. P. P.

P. C. VNIVERSITATIS. HVJVS. PRO-CAN-
CELLARIO. SERENISS. MARCH. BADENS. ARCHIA-
TRO. S. R. I. NAT. CVRIOS. VT. ET. ITALICAE.
RECVPERATORVM. COLLEGA.

DOMINO. FAVTORE. ATQVE. PRAECEPTORE.
MAXIME. COLENDO.

PRO.

VMMIS. IN. ARTE. MEDICA. HONORIBVS. ET.
PRIVILEGIIS. DOCTORALIBVS. RITE. CONSEQVENDIS.

Sollemni censuræ subicit

ANTONIVS Blommart / NORIMBERGENSIS,

In Brabeuterio Vniversitatis.

Ad d. 31. Octobr. Anno c19, 19c. LXXXI.

HEIDELBERGÆ,

Typis SAMVELIS AMMONII ACAD. Typogr.

VIRI COLLEGI
LABORANTIS

SECRETORUM
IN REBUS
MEDICIS

ON GEORGE FRAZER
M.D. PH.D. DOCTOR
P.P.

RECTOR
MAGISTER

SECRETORUM
IN REBUS
MEDICIS

PRÆFATIO.

Quanto morborum numero, quantis molestiis, doloribus & miseriis in hac vita corpus humanum subjectum sit, mortales pro hoc dolor sat satis experiuntur! Quot partes in corpore humano, quanta divisio illarum, quanta quaque minima patitur, nulla privilegio immunitatis gaudet! illas invenitur in libris, praxis quot genera, quot species docet, quot novi generantur! Inter tales innumeros non infimum obtinebit locum, DOLOR COLICVS, homines torminibus & sevisis doloribus ingrediens, ut sapissime instar vermis se torquere cogantur, sedem intestinum COLON sibi adipiscens; pars hæc primario afficitur, symptomata qua plerumque superveniunt in sequentibus videri poterunt. Toties tractata jam & decantata hæc materia in foro Medico fuit, libri practitorum, observationes,

annotationes, & disputationes hinc indè ha-
bita, passim inveniuntur. Seriem quarundam
Disputationum allegare volui, quæ TIBI, B.
L. affectum fuscissimè explicabunt, requisita &
curationem ejusdem fidelissimè demonstra-
bunt. Excellentissimi Dn, PRÆSIDIS Patro-
ni mei maximi disputationem Argentora-
ti habitam prima fronte TIBI offeram, quam
Momus tangere veretur; ceteri mihi occur-
rentes erunt MITHOBIUS, AM ENDE /
ANDRÆ, KRUGER / BROCKMUS /
GEORGARD / SALADIN, KISLING,
ZNOB / STEELN / VALENTINI,
ESHERB / ERHARDE / BRICCIUS,
KLOPFINGER, DILLENIIUS, WELSH /
BEHRENS / HATTENBACH /
FRANZ / HAPPEL / BACHER / D.
DENBORGH / & multi alii: Non offero
TIBI B. L. ipsum affectum COLICAM, sed
illâ AFFECTUM VIRUM, casum resolvere
mibi pro temporis ratione & brevitate, viri-
busq; constitui: Faxit DEUS ut feliciter in
Ægri salutem succedat.

C A S V S.

VIr quidam litteratus, temperamenti melancholico phlegmatici, annorum 52. habitus corporis gracilis, litteris ad mediam usque noctem incumbens solitudinemque amans, ab aliquot septimanis tensionem hypochondriorum, inflationem ventris, ructus & alvum obstructam sentiens, præscriptam à Medico purgationem sumpsit; quâ quidem excrevit crassam & viscidam materiam, sed paucam, nonnihil tamen se melius habuit: quindecim ab hinc diebus in vindemiis variè occupatus, castaneis mirum in modum delectatus, quam plurimas avidè comedit, & mustum superbibit; heri summo manè ad pagum quendam in rhedâ vectus, ubi cum negotia sua expediisset, hospitiumq; petiisset, in prandio vix quicquam invenit, præter lentes, & ova casu duriora cocta, in ultimâ mensâ denuo castaneas

multas devoravit, potus erat vinum aquo-
 sum ; inde domum rediens, valdè lassus,
 dolorem sentiens in abdomine, lecto se de-
 dit, vix dimidium horulæ dormierat, ecce
 torminibus & doloribus magnis corripitur
 cum insigni constipatione, sentit abdomen
 magis tumere, cum aliquâ dyspnœâ, caput
 est turbulentum, ructus cum vomitione ex-
 peritur, dolores sæviunt modo circa umbi-
 licum, modo in hoc modo in altero ileo,
 modo circa lumbos, appetitus est prostra-
 tus, somnus adest nullus, vires sunt immi-
 nutæ, urina est pauca turbulenta &
 crassa, anxius petit Medici
auxilium.

Affectus quò æger noster laborat est COLICA FLATULENTA: Nomen desumit à parte affectâ, quæ est intestinum *colon* quod longum & anfractuosum, excrementisque recipiendis & servandis destinatum est, aliis derivatur

ἀπο τῆς κολλάζεσθαι, torquendo, quod illa ægros torqueat, & illi vermis instar se torqueant, aliis audit colicus dolor κωλικὴ ὀδύνη, passio colica. Germanis das Bauchgrimmen / die Colick / das Darmgicht; malèdi Bàr-Mutter oder der Hefen-Mutter. Definitur Colica tristis sensatio intestini coli, cum fæcum retentione, à solutione continui proveniens. Laborare autem ægrum hòc affectu, signa superius recensita demonstrant.

Essentialiter inhærentia, tensio hypochondriorum, inflatio & tumor abdominis, dolor vagus modò circa umbilicum, modò in hoc, modò in altero ileo, modò circa lumbos, alvi constipatio.

Essentialiter consequentia, lassitudo, dyspnœa, caput turbulentum, ructus, vomitus, appetitus prostratus, somnus nullus, vires imminutæ, urina pauca, turbulenta & crassa.

Subiectum est intestinum colon, modo circa principium modo circa finem, modo in hoc, modo in altero latere: quod incipiens à dextro inguine circa dextrũ renem cui adhæret affurgit versus hepar, & inde sub costarum notharum cartilaginibus transversim fertur ad sinistrum hypochondrium.

erium, cujus magnam partem occupat, mox ad sinistram inguen, ubi satis amplum convolutum devolvitur ad os sacrum, ut in rectum intestinum abeat; in abdominis ambitu & circumferentiâ ascendit & descendit, in illo ceu in proprio receptaculo fæces continentur & aliquamdiu reservantur; cellulas habet, ut diutius & ad justum tempus in illis contineri possint, valvulam habet crassam & satis membranofam à BAUHINO vel SALOMONE ALBERTI inventam, ne excrementa ascendant ad tenuia intestina, & inde in alui constipatione per os ejiciantur. Per consensum afficitur ventriculus, unde ructus & vomitus, si diaphragma, oritur dyspnœa, ut symptoma sæpe affectum concomitans, ut hîc in ægro nostro.

Causa immediata est continui solutio intestini coli, dolorem excitans.

Causæ mediatae proximiores sunt materiæ excrementitiæ, quæcunque solutionem continui, pungendo, erodendo & distendendo efficere possunt, suntque vel flatus vel humores; hi sunt vel frigidi, crassi, pituitosi, vel pituita vitrea, ut statuit RIVERIUS *obs. comm. 4. p. 664.* colo adhærens illudque obducens; potiùs erit humor viscidus tenax & glutinosus: Flatus in ventriculo & intestinis ex cruditatibus ciborum flatulentorum, vel frigidâ ventriculi & intestinorum intemperie geniti, qui si non excluduntur propter induratas fæces, & alias causas intestina obstruentes, magnâ copiâ in intestinis, colo in primis cumulantur, dolores tandem efficiunt intensissimos. *FR. de le BOE SYLVIVS in meth. med. lib. 2. cap. 21. §. 9.* causam flatuum statuit bilem pituitæ glutinosæ junctam, quæ ipsam rarefaciendo distrahit in flatus, qui ulteriore rarefactione tandem spon-

spontè rumpuntur: materia illorum est humiditas aquea, seu pituita glutinosa & tenax, quæ calore imbecilliori, seu igne conveniente rarefit & promovetur, auctiore verò dissipatur, ut videre est, illos medicamentis calidis, carminativis, aromatibus discuti; flatus hinc inde dolorem inferunt, aëris instar intestinum colon inflant, inflatum & distentum, modo in hóc, modo in illò latere percurrunt, cellulis intestinorum se insinuando illarum tunicas perterebrant, lancinant & solutionem continui causantur.

Causæ mediatae remotiores naturales.

Temperamentum melancholico phlegmaticum, humores viscosi & glutinosi intestinis adhærentes, ventriculi & intestinorum intemperies frigidior.

Ætas consistens vel senectuti propinqua, in quâ actiones seigniores, vires imbecilliores, ipsaque natura aliquo modo labefactata.

Sexus, magis viri infestantur, quam mulieres, certo tamen respectu, præcipue studiis dediti, iisque nimium incumbentes; læditur concoctio, chylus & sanguis elaboratur impurus, spiritus ex illis impuri, actiones & vires respondent spiritibus.

Habitus gracilis, læsâ concoctione, chyli sanguinisque distributione tardiori, læditur nutritio.

Vita sedentaria, seu studia hinc ut suum tribuant, testatur *Excellentissimus Dns. PRÆSES in dissertatione de studiorum noxa*, ubi dicit: illa non tam emaciando, quam planè absumendo; non tam labefactando, quam funditus destruendo corpus vitamque nostram adterere; procurare appetitum tardiozem ob obtusam fermenti ventriculi acidita-

tem, ventriculi imbecillitatem, concoctionem tardio-
rem, cruditatum molem, chyli ob vitiosam coctionem deprava-
ti tardio-rem distributionem, & ob tenacitatem sive viscidi-
tatem venarum lactearum obstructionem, distensiones hy-
pochondriorum, inflationes, ructus, rugitus ventris, tor-
mina, colicas frequentiores.

Nonnaturales, aëris constitutio frigidior & ne-
bulosus, ut jam in autumnno: transpirationem prohibens,
quæ per illam debebant excerni, retinentur, multæ crudi-
tates colliguntur, quæ quia non excernuntur, magna fit
humorum colluvies, obstructionem tandem procurantes.

Cibus & potus, maximè hic peccavit æger, ca-
staneas quam plurimas, lentes & ova dura comedit, quæ
omnia concoctu difficilia & flatuosa, quantam turbam cie-
re potuerunt, jam in propatulo est; castaneæ agrè conco-
quuntur, succum producunt crassum, flatu excitant, ven-
trem supprimunt docente **GALENO** *l. de boni & mali succ.
cibus c. 4.* quare citra satietatem illis vescendum, qui infar-
ctibus viscerum sunt præ cæteris opportuni, & colicis do-
loribus obnoxii; *Melch. SEBIZIUS de aliment. facult. l. 2. p.
m. 291.* **Ludovicus NONNIUS de re cibariâ l. 1. c. 45. p. 145.**
dicit: castaneæ sive elixentur sive assentur sive frignantur,
semper prævæ, & multo magis si crudæ mandantur, quia
crassos succos generant, obstructiones pariunt & flatibus
corpus distendunt; colicis item doloribus, viscerum ob-
structionibus, ventriculi inflationibus mirè adverfantur,
Job. BRUYERINUS de re cibariâ l. 11. c. 35. p. 479. Sartagi-
ne tostas noxias admodum putat, quoniam à caliginoso fu-
mo nescio quid mali contrahant, colico dolori inimicissi-
mæ; de lentibus idem cit. **NONNIUS l. 1. c. 10. p. 35.** cor-

tex ejus vim adstringendi habet, caro verò crassi est succi ac terrei, idem cit. BRUYERIN. l. 7. c. 3. succos crassos pervicacioresque morbos generant. DIOSCORIDES l. 2. c. 99. ait: lentem ægrè coqui, stomachum malè se habere, eumque & intestina inflare, somnia excitare tumultuosa, alvum cum cortice coctam, sistere. Ova indurata longiore elixatione, concoctionis difficilis sunt, transitus tardi, succi crassi, *Melch.* SEBIZIUS l. 3. c. 12. p. 946.

POTUS, mustum, NONNIUS l. 4. c. 9. p. 457. dicit illud flatuosum esse, & concoctu difficile; crassumque succum suppeditare. Flatuosum est omne mustum ait GALENUS l. de bon. & mal. succ. cibus c. 11. ratio est, quia aquosis abundat humiditatibus. Ventrem & intestina flatibus implet; HIPPOC l. 2. de diet. GALEN. l. 2. de aliment. fac. c. 9. & nisi ocyus descendat, colicum dolorem parit. SEBIZIUS de facult. aliment. l. 4. c. 2. p. 1112.

QUIES seu vita sedentaria in studiis, cum litterati ferè semper studentes sedeant, & quia corpus non movetur, circulatio fit inæqualis & tardior, humores non rectè ventilantur; motum habuit æger nimis violentum & inconsuetum, tam in vindemiis suis, quam heri in pago ad officia sua explenda; inconsueti & litterati motum vehementem ægrius ferunt, quam consueti.

Vigiliæ, (ad mediam usque noctem studens,) concoctionem lædunt, spiritus depauperant, chylum crudum in vasa lactea præcipitant, sanguinem & spiritus impuros efficiunt, corpus extenuatur, pravorum humorum fit affluxus, sequuntur catarrhi, alvus adstricta & sicca.

Excreta debitè non excrevit, jam per tres dies sensit alvum adstrictam, illis retentis intestina repleta tument,

bant, inde abdomen, excrementa ficciora & duriora redduntur diutius si retinentur, exitui difficiliora, flatibus sic exitus præcluditur.

Animi pathemata, mœror, tristitia, curæ, melancholicis & litteratis familiares, & hic se stabilire videntur, corpus fit languidum, vehementer extenuatur, unde habitus gracilis, incessus tardus, actiones seigniores, spiritibus absumentis & in lympham resolutis, & alia plura incommoda.

Præternaturales, ab aliquot septimanis tensionem hypochondriorum inflationem ventris, ructus & alvum adstrictam sensit, quæ certè illum eò tempore colicâ incipiente affectum fuisse demonstrant, jam eadem signa redeunt sed fortiora, & ita causæ esse possunt.

Differentiæ à causis sumuntur, dicitur colica flatulenta, quæ à flatibus oritur, dolorem habet maximè vagum, qui non diu in eodem loco persistit, sed modo sursum modo deorsum, modo ab uno latere in oppositum divagatur, & intestini coli tunicas distendendo excruciat: si pituita viscida intestinis tenaciter impacta, simul juncta est flatulentæ, terebri perforantis vel pali infixi speciem refert, cum retentione fæcum, ita ut interdum nec flatum saltem inferius vel superius excernere possint ægri, cæteræ species nos hîc non tangunt, differt etiam ratione symptomatum concomitantium ut cum cardialgiâ, difficili respiratione, ut in ægro nostro, herniâ, aliisque.

Ex dictis causis dolor hic oritur, multa secum trahens symptomata.

Dolor est acutus magnus & vagus in abdomine

mine modo circa umbilicum, modo in hoc modo in al-
tero ileo, modo circa lumbos, cum intestinum colon sub-
jectum sit, & in illo flatus tunicas & membranam interio-
rem carnosam distendendo lancinent solutionemque con-
tinui causentur, hinc inde sentitur dolor: ita distingui potest
à dolore nephritico, quod hinc altiorem locum occupet nec
in uno loco perseveret.

Tensio hypochondriorum ab halitibus & vitiosâ
inibi effervescentiâ ortâ, & à flatibus & copiosis excremen-
tis eorum extendentibus, quod hypochondriis subjacet.

Inflatio & tumor ventris, colon inflatum à fla-
tibus abdomen tumere & solitam magnitudinem excedere
facit, flatus enim exitum non habent, locus quoniam per
quem exire solent magnâ excrementorum congerie obles-
sus & constipatus est.

Ructus à flatibus resolutis, ventriculi orificium su-
perius irritantes, & ad expulsionem proritantes.

Alvi insignis constipatio, adstringunt alvum
materia pituitosa, glutinosa parietibus intestini coli adhæ-
rens, quæ in modum glutinis illas combinare potest, cibi
crassi, sicciore, & concoctu difficiliore, ut castaneæ, o-
va dura, lentes, excrementa dura, quæ debebant excerni,
jam per tres dies retenta.

Lassitudo corporis motui inconsueto, exerci-
tio nimio, sanguinis boni, spirituumque penuriæ attri-
buenda.

Dyspnoea aliqua, ob motum ordinarium dia-
phragmatis impeditum, sursum enim premitur ob inflatio-
nem abdominis, ventriculo & intestinis sursum elevatis;

descendere in inspiratione debite nequit ob ventriculum elevatum, ita respiratio læditur & fit difficilior.

Caput turbulentum est, à nimio motu & lassitudine doloribus acerbis nervos in intestinis sexti paris afficientibus chylo impuro cum sanguine ad cor & ad cerebrum delato ex cibis flatulentis elaborato, vigiliis continuus.

Vomitus, à copiosis corruptis humoribus in ventriculo ejusque tunicis hærentibus superius orificium ventriculi erodentibus & ad exitum stimulantibus, motumque peristalticum invertentibus, & per consensum ex communiione nervorum à sexto pari prodeuntium, ventriculum & intestina amplectentium colon affectum, suum tribuit.

Appetitus prostratus, propter ventriculi fermentam obrutum, à tantâ ingestorum copiâ, tantisque corruptis humoribus in ventriculo hærentibus.

Somnus nullus, à lassitudine totius corporis, doloribus acerbis in abdomine sævientibus, capite turbulento, spiritibus animalibus impuris, nervorumque hinc inde vellicatione.

Vires imminutæ, motus nimius, inconsuetus, spirituum penuria, dolores, vigiliæ, illas imminuere & prostrernere possunt.

Urina pauca turbulenta & crassa ab obstructionibus, alui siccitate, cibis assumptis durioribus, musto impuro & sæculento & concoctione impeditâ dependet.

Prognosis salutis & mortis quod attinet, affectus est per acutus & gravissimus: HIPPOCRATI ignotus fuit illum tamen sub ileo intellexisse quidam volunt. GA-
LE-

LENUS l. 2. de loc. affect. c. 5. confitetur se colicâ laborasse quam primo pro dolore nephritico habuit. Adest dolor vehemens & pertinax constipatio & retentio fæcum, tumor & inflatio abdominis, ructus, lassitudo, dyspnoea, caput turbulentum, appetitus prostratus, somnus nullus, vires imminutæ: omnia si consideramus, non levem dicimus esse affectum, quinimo periculosum ob symptomata vehementiora, quæ si non remittant nec flatus & fæces excernantur, periculum vitæ erit, si superveniant alia symptomata, ut singultus, delirium, refrigeratio extremorum. sudores frigidi **lethalis** est. Ut ut periculosus sit affectus, non tamen desperandum nobis erit, modo fæces induratæ ope clysterum & aliorum remediorum dissolvantur, flatusque dissipentur, nec vires ulterius deficient, doloresq; non sint continui, somnus sequatur, nec alia superveniant symptomata, **salutem** prædicimus.

Ratione longitudinis & brevitatis exactè non definiiri potest, per se quidem peracutus est, remediis paratis & exhibitis si dolor remittat, fæcesque excernantur, illum mox cessurum speramus, si contra, non idem.

Ratioe eventus ad salutem, si medicamenta quid præstent, speramus non fore transmutationem in alium affectum, ut arthritidem, epilepsiam paralyti, hydropeitem &c.

Curatio est maturanda nec moram patitur affectus, cujus vehementia, & symptomata gravia urgentia festinationem petunt; rectam medendi methodum nos docet

Indicatio, quæ consistit, in conservatione illorum quæ s.n. & ablatione eorum, quæ p.n. se
ha-

habent. Indicationes ex tribus istis possunt sumi: ab affectu curatoria, à causâ præservatoria, à viribus vitalis; curatoria dolorem respicit à solutione continui tanquam à causâ immediatâ excitatum, qui per anodyna tollendus est: præservatoria flatus & obstructionem, quæ emollientia, laxantia, discutientia & expellentia petit; vitalis vires, quæ conservandæ, imminutæ restaurandæ corroborantibus.

Remedia petuntur ex tribus usitatis fontibus.

Ex fonte chirurgico, cucurbitulam magnam, cum flamma copiosâ circa umbilicum in abdomine applicandam ægro suademus, quæ tanquam incantamentum dolores ac flatus exsolvit, authore GALENO & RIVERO *obs. comm. 13. p. m. 685.* Frictiones vehementes, quatenus ab intestinis ad partes extremas materiam retrahunt; follem fabrilem ut ultimum refugium commendat TRALLIANUS *l. x. c. 1.*

Ex pharmaceutico, evacuatio excrementorum, flatuum discussio, dolorisque sedatio depromi possunt; remediis videlicet adhibitis convenientibus, inter quæ, nobilissimum præstant usum clysteres, quia alvi obstructio flatibus exitum impedit, quò minus possint egredi, quanta & qualia consideranda sint in hoc affectu, sequentibus brevissime dicamus; clyfma sequens quam primum paratum erit, injiciatur.

℞. Herb. 4. emolk ã mj.

Rad. lil. alb.

alth. ã. ʒj.

Fl. chamæmel. R.

sambuc. ã. m^{ss}. coq. in aqua fontan.

Colat.

Colat. ℞. ℥j. in quâ dissolv.

elect. lenitiv. ℥j.

Sal. commun. ℥j.

vitell. ovar. n.j. F. Clyster emolliens.

Si nec effectus nec fructus sequatur, non cessandum, sed continuandum est, sub vespérâ fortior sequens injici potest.

℞. Herb. mercurial.

calaminth.

Fl. chamæmel. R. ā. mj.

Sem. cumin.

carv.

aneth.

foenicul. ā. ℥j.

capit. papav. n.v.

Coq. in f. q. aq. Colat. ℞. ℥x. in quâ dissolv.

Ol. still. laur.

cumin.

carvi. ā. gtt. iij.

Sal. gemmæ ℥℥.

elect. hier. picr. simpl. ℥℥.

vitell. ov. n.j. F. Clyfma.

Internè portionem hanc, vel Ol. sequens in jusculo assumat.

℞. Aqu. carminat. DORNCREIL. ℥ij.

extract. specif. anticol. MYNSICHT. ℥j.

sir. de cort. aurant. ℥v.

laud. opiat. gr. ij. M. F. potio.

S. Trancē gegen das Reissen/ löffelweiß zu nehmen.

℞. Ol. still. cort. aurant.

Zedoar.

carvi.

cumini.

foeniculi, ā. gtt. iv. M.

C

S.

S. Del gegen das Reissen dos gtt. vj.
 Externe cataplasma calidè vel in sacculo vel cum spongiâ.
 vel emplastrum regioni dolenti applicari potest, vel lini-
 mento inungi.

℞. Fl. chamæmel. R.
 melilot. ā. miß.

Sem. malv.

lini.

carvi.

anethi. ā. ʒij.

Coq. inf. q. lactis, imponatur sacculo. F. l. a. Cataplasma.

S. Oberschlag warm anff den Leib zu legen.

℞. Empl. de bacc. lauri. ʒij.

tacamahac. ʒj.

theriac. opt. ʒij.

Philon. R. ʒß.

Malax. ol. chamæmel. aneth. carv. ā. q. s. induc super alu-
 tam, & obduc sindone rubrâ. F. Emplastrum.

℞. Ol. chamæmel.

aneth. ā. ʒij.

still. aneth.

carv.

cumin.

foenicul. ā. gtt. v.

cum s. q. ceræ F. linimentum.

S. euserlich Sälblein.

Subpositoria in hoc casu adhiberi possunt, si fructus ex cly-
 steribus sentiatur nullus ex. g.

℞. specc. hieræ picræ. ʒj.

trochisc. athand.

Salis ā. ʒj.

mellis cocti ʒj. M. F. Subpositorium.

Pur-

Purgantia si alvus minimè respondeat, locum hic habere possunt; purgante sæpius unico, dolor contumacissimus & vel triginta clysteres eludens, fuit devictus: dicit RIVERIUS *prax. l. 10. c. 1. p. 351.* talia sunt. ex gr.

℞. Extr. Rhabarb. ʒss.

trochisc. alhand. gr. vj.

c. s. q. ol. cumini. F. pilul. xii.

vel ℞. Mag. Gialapp. g. vii.

diagryd. gr. v. M. F. pulv. sumatur

in vehiculo appropriato.

Non promiscuè sed cautè adhibenda sunt medicamenta; tempus, intervalla, locus per quem, externè vel internè, prudentis & conscientiam gaudentis medici est observare.

Anodyna, si dolor non cesset, in subsidium vocentur, possunt esse cataplasmata, emplastra, linimenta, de quibus formulæ jam extant, vel ol. chamæmel. aneth. carv. vel Tinctura paregorica D. PRÆSIDIS ad ʒj. ʒss. imò ʒij. narcotica specificis mixta, ut opii gr. ij. pilulæ narcoticæ PLATERI, tabulatum narcoticum ejusdem. *Corroborantia* in virium imbecillitate non omittenda, ut theriaca ANDROMACHI, mithridatium, ▽ theriacalis, vinum malvaticum, aromatizatum, pulveres carminativi varii, extractum Zedoariæ, calami aromatici, Galangæ &c.

Ex specificis commendantur, intestina lupi in furno exsiccata & in pulverem redacta, hujus pulveris sumatur ʒj. cum vino albo, subito dolorem sedare dicitur; Stercus lupinum, lorica ex corio lupi confecta & gestata, pellis lupi, catuli lactantes ventri appositi, malum ad se trahere dicuntur, atque deinceps ipsi colicis doloribus moriantur, venter anatis vivæ deplumatus, idem faciat, si ventri apponatur, adeps pavonis, vervecinus, axungia & pinguedo cati sylvestris, taxi, quâ umbili-

Umbilicus calide inungatur: cornu cervi, cochlear pulverisatæ, lapides σ ,
 carpcionum, talus leporinus vel suillus calcinatus, tunica interior ven-
 triculi erinacei ac gallinacei, secundina humana, & umbilicus infantis
 annulo argenteo inclusus & ut cutem tangat, gestatus pro amuleto qui-
 busdam. Lapis serpentinus calidus ventri ad motus, Φ us vivus puta-
 mini avellanæ inclusus & collo appensus, castoreum, Zibethum umbi-
 lico impositum, Balsamum apoplecticum cum gr. aliquot Zibethi um-
 bilico impositum: alii simplicia in medium adducunt, ut herbas, radi-
 ces, flores, semina, baccas, cortices, gummata, varias partes ex
 animalibus ex Zoologiâ; metalla, lapides, terras ex Mineralogiâ: alii
 composita varia, ut decocta, ∇ as, spiritus, essentias, tincturas, sirubos,
 olea destillata & expressa, electuaria, opiata, extracta, balsamos,
 cataplasmata, emplastra, unguenta, linimenta, enemata, pulveres,
 pilulas, ab autoribus vel inventoribus descripta, varia sortiuntur
 nomina, quæ in SCHROEDERO, QUERCETANO, HOFF-
 MANNO, *pharmacopoeâ Augustanâ* aliisque inveniri possunt: specifi-
 ca plurima tradit *Excellentissimus Dominus PRÆSES in disput. antea all.*
 MACASIUS, alique qui de materiâ medicâ scribère.

Ex his optima & experienciâ probata ægro adhiberi possunt.

Diata probè est observanda; *air* sit purus, si crassus ac nebulo-
 sus, arte corrigatur accensione ligni juniperini, thuris, mastichis,
 myrrhæ: *Cibi* sint modici, facilis concoctionis, laudantur juscula pin-
 guia, quibus oleum aliquod carminativum admisceri potest, caveat
 sibi à leguminibus, crassis & difficilis concoctionis: *Potus* sit vinum
 album tenue; *Somnus* si non adveniat, promoveatur narcoticis speci-
 ficis mixtis. *Alvus* sit laxa & lubrica, excrementa non retineat nec
 flatus nec ructus, clysteres si stimulent aliquantisper retineat ut me-
 liorem habeant operationem & efficaciam. *Motus* non sit vehemens
 nec quies nimia, medium tutissimum. *In animi pathematibus* mœ-
 ror, tristitia vitetur, animus sit tranquillus ac lætus, omnia sibi nociva
 arceat, seipsumque cautè gubernet. Hæc TIBI B. L. pro tempo-
 ris brevitate & ingenii exiguitate proposita sufficere speramus, faxit
 DEUS, ut succedant studia nostra in EJUS gloriam,
 Ægri ægrorumque salutem quam plurimorum.